

Kuulutus

Asia

Ympäristönsuojelulain 136 §:n mukainen päätös pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta.

Päätöksen yksilöintitiedot ja pääasiallinen sisältö

Pohjois-Karjalan ELY-keskus on antanut ympäristönsuojelulain 136 §:n mukaisen päätöksen pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta sille saapuneen Väyläviraston ilmoituksen johdosta.

15.3.2023 annettu päätös koskee pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamista Kiteen kaupungissa Rataosa 1705 Kesälahti-Puhos -nimisellä kiinteistöllä, jonka tunnus on 260-871-0001-0003.

Kuulutuksen julkaisupäivä

15.3.2023

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta eli 22.3.2023.

Nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätös liitteineen ovat yleisesti nähtävillä 15.3.2023 - 21.4.2023 välisenä aikana ELY-keskuksen verkkosivuilla osoitteessa ely-keskus.fi/Kuulutukset.

Muutoksenhaku

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamoon. Tarkemmat ohjeet muutoksenhausta ovat päätöksen liitteenä olevassa valitusosoituksessa. Valitusaika päättyy 21.4.2023.

Lisätietoja

Ympäristöasiantuntija
Petri Naumanen
+358 295 026 207
petri.naumanen@ely-keskus.fi

Asiakirjan hyväksyminen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on ratkaissut ympäristöasiantuntija Petri Naumanen. Merkintä hyväksynnästä on viimeisellä sivulla.

Tämä asiakirja POKELY/238/2023 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POKELY/238/2023 har godkänts elektroniskt

Naumanen Petri 15.03.2023 12:41

ASIA

Päätös ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisesta ilmoituksesta, joka koskee pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamista.

Ilmoituksen tekijä

Väylävirasto
Opastinsilta 12 A
00520 HELSINKI

Puhdistettavan alueen sijainti

Ilmoitusta koskevan kiinteistön nimi on Rataosa 1705 Kesälahti-Puhos. Kiinteistön tunnus on 260-871-0001-0003. Puhdistettava kohde sijaitsee Kiteen kaupungissa.

Kiinteistön omistaja

Suomen valtio
c/o Väylävirasto
Opastinsilta 12 A
00520 HELSINKI

Asian vireilletulo, vireilletulon peruste sekä viranomaisen toimivalta

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisesti pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamiseen voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus alueelliselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin, kuitenkin viimeistään 45 vuorokautta ennen puhdistamisen kannalta olennaisen työvaiheen aloittamista.

Ilmoitus pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta vastaanotettiin Pohjois-Karjalan ELY-keskuksessa 24.2.2023. Ilmoituksen täydennys vastaanotettiin ELY-keskuksessa 14.3.2023.

Tutkimus- ja suunnitelma-asiakirjat

24.2.2023 päivätty ilmoitus pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta liitteineen, Väylävirasto.

19.12.2022 päivätty Syrjäsalmen ratasilta; Kitee, maaperän pilaantuneisuuden riskinarvio, Ramboll Finland Oy

17.6.2020, päivätty Väylä Kitee, Syrjäsalmi rs. ympäristötekkinen tutkimus, tutkimusraportti, ympäristötekkinen maanäytteenotto 9.12.2019 ja 25.2.2020, Golder Associates Oy

Neuvottelut ja tarkastukset

Pohjois-Karjalan ELY-keskus ei ole erikseen neuvotellut asiasta ilmoittajan kanssa.

Puhdistettava alue

Alueen toimintahistoria ja pilaantumisen vaaraa aiheuttaneet toiminnot ja tapahtumat

Ilmoituksen mukaan kohdealue on toiminut rata-alueena 1960-luvulta lähtien ja on edelleen tässä käytössä. Syrjäsalmen ratasilta on valmistunut 1967.

Alueen ja lähiympäristön nykyinen ja tuleva maankäyttö

Ilmoituksessa kerrotaan, että kohdealueella ei ole asemakaavaa. Yleiskaavassa kohdealue sijoittuu tunnuksilla M (Maa- ja metsätalousvaltainen alue) ja ah (arvokas harjualue) merkityille alueille. Lisäksi alue sijoittuu kaavamerkinnällä pv-1 (vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue) ja pv-2 (vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue) merkityille alueelle.

Ilmoituksen mukaan kohdealueella ei sijaitse suojelualueita. Lähin suojelualue on ”lehtojensuojeluohjelman yksityinen suojelualue (Syrjäsalmen suppalehto)”, joka sijaitsee Joensuuntien länsipuolelle noin 50 metrin etäisyydellä kohteesta. Kohdealueen ulkopuolelle noin 100 metriä etelään sijoittuu ”metsälain erityisen tärkeä elinympäristö (rehevä lehtolaikku)”. Kohdealueen läheiset vesialueet ovat Natura-alueita.

Alueen maaperä- sekä pinta- ja pohjavesitiedot

Maaperätiedot

Ilmoituksessa kerrotaan, että kohdealueen eteläosassa rata kulkee tasolla noin +91.00 - +95.00, nousten etelästä pohjoisen suuntaan. Maanpinnan muodoiltaan rata-alueen ympäristö on epätasainen, pinnan korkeuden vaihdellessa tasolta +83.00 tasolle +101.00 (N2000).

Kohdealueen pohjoisosassa rata kulkee tasolla noin +95.00 - +102.50, nousten etelästä pohjoisen suuntaan. Maanpinnan muodoiltaan rata-alueen ympäristö on epätasainen, pinnankorkeuden vaihdellessa tasolta +81.00 tasolle +109.00 (N2000).

Geologian tutkimuskeskuksen maankamara palvelun mukaan maaperä kohdealueella on karkearakeista maalajia (Karkearakeinen maalaji, päälaajitetta ei selvitetty [KY] RT). Suunnittelun yhteydessä tehtyjen pohjatutkimusten perusteella maaperä alueella on pääasiassa löyhää tai keskitiivistä soraa ja hiekkaa. Syrjäsalmen siltapaikalla on tehty paino-, pora- ja heijarikairauksia sekä otettu häiriintyneitä näytteitä. Pohjatutkimusten perustella pohjamaa on siltapaikalla kitkamaata: moreenia, hiekkaa ja soraa. Kerrokset ovat melko löyhiä eikä selkeitä maalajirajoja ole pystytty kairauksilla havaitsemaan.

Porakonekairaukset ovat päättyneet kallioon 45 - 65 metrin syvyydellä maanpinnasta. Kohdealue sijoittuu Puruveden graniittina tunnetun geologisen vyöhykkeen pohjoisosaan, missä vallitsevana kivilajina on graniitti.

Pinta- ja pohjavesitiedot

Ilmoituksessa kerrotaan, että kohdealueella pintavedet imeytyvät maastoon. Lähin vesistö Pyhäjärven Syrjäsalmi sijaitsee kohdealueen keskellä, jakaen alueen kahteen pinta-alaltaan saman laajuiseen alueeseen.

Kohdealue sijoittuu kokonaisuudessaan pohjavesialueelle. Kohdealue sijoittuu pohjoisessa Ukotiin-Papinniemenkankaan vedenhankintaa varten tärkeälle pohjavesialueelle (0726012) ja etelässä Hongikon-Välikankaan muulle vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueelle (0726011).

Lähimmät käytössä olevat yksityisten kiinteistönomistajien talousvesikaivot sijaitsevat noin 100 metrin etäisyydellä radasta.

Haitta-aineita koskevat tiedot

Alueella tehdyt maaperä-, pohja- ja pintavesitutkimukset

Ilmoituksessa kerrotaan, että Golder Associates Oy on suorittanut kohteessa ympäristötekniisiä tutkimuksia 9.12.2019 ja 25.2.2020. Tutkimuksissa otettiin maanäytteitä radan tukikerroksesta ja sen alapuolisesta maakerroksesta yhteensä 14 tutkimuspisteestä Syrjäsalmen pohjois- ja eteläpuoliselta alueelta. Tutkimukset tehtiin alueella tehdyn pohjatutkimuksen yhteydessä. Näytteenotto kohdistettiin radan tukikerrokseen (0-0,6 m) ja sen alapuoliseen maaperään (0,6-1,0 m). Tutkimuspisteistä otetuista näytteistä muodostettiin yhteensä 7 kokoomanäytettä. Laboratoriossa analysoitiin 7 kokoomanäytteestä öljyhiilivedyt (C₁₀-C₄₀), PAH-yhdisteet ja raskasmetallit (valtionneuvoston asetus 214/2007). Lisäksi yhdestä kokoomanäytteestä tehtiin kaksivaiheinen liukoisuustesti.

Pohjoisemmalla tutkimusalueella kokoomanäytteessä KOK5 syvyydellä 0-0,6 m todettiin valtioneuvoston asetuksen 214/2007 tarkoittaman ylemmän ohjearvon ylittävä kuparipitoisuus 222 mg/kg. Muissa tukikerroksen näytteissä todettiin raskasmetallien pitoisuuksia, jotka ylittivät VNa:n 214/2007 raskasmetallien kynnsarvotason, mutta alittavat alemman ohjearvotason.

Ilmoituksessa kerrotaan, että suoritetuissa liukoisuuskokeissa ei todettu merkittävää haitta-aineiden liukenemistä ja liukoisuudet alittivat valtioneuvoston asetuksen pysyvän jätteen raja-arvot.

Maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve

Ilmoituksen mukaan pohjoisen tutkimusalueen maaperässä (radan tukikerros) esiintyy korkeita, Vna 214/2007 ylemmän ohjearvotason ylittäviä kuparipitoisuuksia. Lisäksi sekä pohjoisen että eteläisen tutkimusalueen maaperässä todettiin kynnsarvotason ylittäviä metallipitoisuuksia (Co, Cr, Cu, Ni ja V).

Ilmoituksen liitteenä olevan Ramboll Finland Oy:n 19.12.2022 laatiman ympäristötekniisen tutkimuksen pohjalta tehdyn riskinarvioinnin perusteella tutkimusalueen haitta-aineista ei arvioida aiheutuvan ympäristö- ja terveyshaittaa. Riskiarvioinnissa käsitteellisen mallin avulla tunnistettiin haitta-aineiden kulkeutumisreitit ja mahdolliset altistusreitit. Altistusreiteistä altistuminen pohjaveden ja edelleen pohjavesivälitteisesti pintaveden kautta arvioitiin mahdolliseksi ja valittiin lähempään tarkasteluun. Tutkimusalueita koskevan tarkastelun/laskennan perusteella haitta-aineita voisi kulkeutua pohjavesi välitteisesti Syrjäsalmen rantaan ja/tai lähimmille kaivoille. Terveydellistä haittaa haitta-ainepitoisuuksista Saimaan rannassa tai

vedenottamalla ei kuitenkaan arvioida aiheutuvan. Myöskään eliöille ei arvioida aiheutuvan haittaa.

Tutkimusalueella ei arvioida olevan valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaista puhdistustarvetta. Rakentamisen yhteydessä kaivettavat maat, joissa haitta-aineiden pitoisuus ylittää kynnysarvon, toimitetaan asianmukaiset luvat omaavaan vastaanottolaitokseen. Kohteessa tullaan suorittamaan maiden kaivua, uuden ratasillan rakentamisen yhteydessä.

Ratasillan pohjoiselta alueelta tullaan kaivamaan haitta-aineita sisältäviä tukikerroksen maita arviolta 100 metrin matkalta, noin 550 m² laajuiselta alueelta. Haitallisia aineita sisältävän maan määräksi arvioidaan noin 300 m³.

Ratasillan eteläpuolelta tullaan kaivamaan haitta-aineita sisältäviä tukikerroksen maita arviolta 100 metrin matkalta, noin 550 m² laajuiselta alueelta. Haitallisia aineita sisältävän maan määräksi arvioidaan noin 300 m³.

Ilmoituksessa arvioitu haitallisia aineita sisältävän maa-aineksen määrä on yhteensä 600 m³.

Esitetty puhdistussuunnitelma

Puhdistustavoitteet

Ilmoituksessa kerrotaan, että kohteen puhdistaminen tehdään alueen rakentamisen vaatimassa laajuudessa. Maaperästä poistetaan kynnysarvotason ja ylemmän ohjearvotason ylittäviä maa-aineksia rakentamisen vaatimassa laajuudessa. Maat toimitetaan asianmukaiset luvat omaavaan vastaanottolaitokseen.

Puhdistusmenetelmät ja niiden valintaperusteet

Ilmoituksessa kerrotaan, että kohteessa tullaan tekemään maanrakennustöitä niiltä osin kuin vanhaan rataan liittyminen on tarpeellista. Pilaantuneen maaperän puhdistus tapahtuu massanvaihtona. Maa-ainekset kaivetaan suoraan tai lyhyen välivarastoinnin kautta kuorma-autoihin ja kuljetetaan asian omaisen luvan omaavaan vastaanottolaitokseen. Vastaanottoaika ilmoitetaan valvovalle viranomaiselle ennen massojen siirtoa kohteesta.

Työn toteuttaminen

Ilmoituksessa kerrotaan, että pilaantuneen maaperän kunnostus toteutetaan massanvaihdoilla.

Jätteiden ja kaivettujen maa-ainesten käsittely ja hyödyntäminen

Maa-aineksen käsittely

Ilmoituksen mukaan kohteessa ei ole havaittu jätteitä maaperässä. Mahdolliset jätteet toimitetaan ensisijaisesti hyötykäyttöön tai asianmukaiset luvat omaavaan vastaanottolaitokseen. Maa-aineksia ei tulla hyötykäyttämään alueella. Vastaanottoaika ilmoitetaan viranomaisille ennen kuljetusten aloittamista.

Puhdistustöiden valvonta, seuranta, tarkkailu ja aikataulu

Ilmoituksen mukaan työn valvojaksi nimetään ennen kunnostustöiden aloittamista ympäristöasiantuntija. Pois ajettavista haitta-aineista sisältävistä maista laaditaan ympäristötekniikan valvojan toimesta siirtoasiakirjat vastaanottolaitoksen allekirjoitettavaksi. Pois ajetuista kuormista pidetään kuormakirjaa valvojan toimesta. Suoritettujen massojen leikkauksien jälkeen leikkauspinnoilta otetaan jäännöspitoisuusnäytteet ympäristöasiantuntijan toimesta.

Haitta-aineita sisältävät maa-ainekset tullaan poistamaan rakennustöiden vaatimassa laajuudessa uuden ratasillan valmistumisen jälkeen, alustavasti vuonna 2024.

Puhdistamisen terveys- ja ympäristövaikutukset ja niiden ehkäisy

Ilmoituksessa kerrotaan, että kunnostustyö ei aiheuta ympäristöön haitallisia vaikutuksia, koska kunnostustyö on lyhytaikainen ja pilaantunut maa kuljetetaan kohteesta välittömästi tai lyhyen välivarastoinnin jälkeen pois. Poiskuljetettavat pilaantuneen maan kuormat peitetään kuljetuksen ajaksi. Kunnostustyön aiheuttamat ympäristövaikutukset eivät merkittävästi poikkea normaalin maarakentamisen vaikutuksista.

Kiinteistön omistajan kuuleminen

Pohjois-Karjalan ELY-keskus toteaa, että rata-alueen kiinteistöä hallinnoi Väylävirasto. Koska Väylävirasto on ilmoituksen tekijä, on tämä näin ollen tietoinen maaperän puhdistamistoimista hallinnoimallaan

kiinteistöllä. ELY-keskus ei nähnyt tarpeelliseksi erillisen lausunnon pyytämistä Väylävirastolta.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen kuuleminen

Pohjois-Karjalan ELY-keskus on pyytänyt 6.3.2023 sähköpostitse kannanottoa Kiteen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta nyt puheena olevasta pilaantuneen maaperän puhdistamista koskevasta ilmoituksesta.

Kiteen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen on 13.3.2023 sähköpostitse ilmoittanut, että ilmoituksen mukainen puhdistustyö on suunniteltu hyvin, eikä ympäristönsuojeluviranomaisella ole asiasta erityistä lausuttavaa.

Viranomaisen ratkaisu

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue on tarkastanut Kiteen kaupungissa sijaitsevan kiinteistön 260-871-0001-0003 pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamista koskevan ilmoituksen ja hyväksyy siinä esitetyn alueen kunnostuksen seuraavin määräyksin:

Puhdistustavoitteet

1. Alue tulee puhdistaa ilmoituksen mukaan sellaiseen tilaan, ettei siitä voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle nykyisellä tai tulevalla maankäytöllä.

Alueelta on poistettava ilmoitukseen ja puhdistamistarpeen arviointiin perustuen rakentamisen vaatimassa laajuudessa haitallisia aineita sisältävät maa-ainekset.

2. Työn aikana on pidettävä kirjaa maaperä- ja vesinäytteenotosta, sekä eri käsittelypaikkoihin toimitettavien maa-ainesten ja vesien haitta-ainepitoisuuksista ja määristä.

Alueen yleinen hoito ja järjestys

3. Puhdistettava alue on tarvittaessa aidattava ja varustettava pilaantuneen maaperän kaivusta kertovin kyltein.
4. Pilaantuneen maa-aineksen kaivu, lastaus ja muut puhdistukseen liittyvät työvaiheet on suunniteltava ja toteutettava siten, että

pilaantunutta maa-ainesta ei leviä ympäristöön. Puhdistustyön aikana on huolehdittava, ettei puhdistamisesta aiheudu haittaa tai vaaraa alueella tai sen lähistöllä oleskeleville eikä muuta terveys- tai ympäristöriskiä.

Maa-ainesten käsittely ja varastointi

5. Poistettavat pilaantuneet ja/tai jätteensekaiset maa-ainekset sekä kohonneita haitta-ainepitoisuuksia sisältävät maa-ainekset, joita ei jätetä paikalleen, on toimitettava ominaisuuksiensa mukaisesti ensisijaisesti hyödynnettäviksi ja toissijaisesti loppukäsiteltäviksi vastaanottoaikaan, jolla on lupa vastaanottaa kyseisiä maa-aineksia.
6. Kaivetut pilaantumattomat maa-ainekset ja eri tavoin pilaantuneet tai eri tavalla käsiteltävät maa-ainekset pidetään erillään kaivun, lastaamisen, mahdollisen välivarastoinnin ja kuljetuksen aikana.
7. Kaivettuja maa-aineksia voidaan tarvittaessa välivarastoida alueella ennen maa-ainesten lastausta. Välivarastointi tulee toteuttaa siten, ettei toimenpiteestä aiheudu haittaa ympäristölle tai terveydelle. Pohjois-Karjalan ELY-keskus voi tarvittaessa antaa määräyksiä maa-ainesten peittämisestä.
8. Mikäli välivarastointi toteutetaan päällystämättömällä alueella, on alueen maaperän pintakerroksen pilaantumattomuus varmistettava edustavalla näytteenotolla välivarastoinnin päätyttyä.

Maa-ainesten kuljettaminen

9. Jätteen saa antaa kuljetettavaksi vain jätehuoltorekisteriin hyväksytyille toiminnanharjoittajalle. Pilaantunut maa-aines on peitettävä kuljetuksen ajaksi ja liikenne on toteutettava siten, ettei siitä aiheudu pöly- tai meluhaittoja. Lisäksi pilaantuneiden maa-ainesten kuljetuksista on laadittava siirtoasiakirjat, joista tulee ilmetä jätelain (646/2011) 121 §:n edellyttämät tiedot. Siirtoasiakirjat on oltava mukana kuljetuksen aikana ja se on luovutettava jätteen vastaanottajalle. Siirtoasiakirjoja on säilytettävä kolme vuotta.

Puhdistustyön lopputuloksen toteaminen

10. Kaivutyön lopuksi kaivantojen seinämistä ja pohjista tulee ottaa edustavat jäännöspitoisuusnäytteet. Ne on otettava niin, että kaivualueen maaperään jäävät haitta-ainepitoisuudet tulevat luotettavasti selvitettyiksi. Näytteistä on analysoitava laboratoriossa

vähintään kyseisellä kaivualueella tehdyissä tutkimuksissa todettujen haitta-aineiden pitoisuudet.

Valvonta, tiedottaminen ja raportointi

- 12.** Puhdistustyöhön on nimettävä henkilö, joka vastaa päätöksen määräysten noudattamisesta ja puhdistustyön valvonnasta. Valvonnasta vastaavan nimi ja yhteystiedot sekä puhdistuksen aloittamisajankohta on ilmoitettava kirjallisesti Pohjois-Karjalan ELY-keskukselle ja Kiteen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ennen toimenpiteiden aloittamista. Edellä mainituille tahoille on ilmoitettava myös tämän päätöksen mukaisten puhdistustoimenpiteiden lopettamisajankohta.
- 13.** Mikäli puhdistustyön aikana maaperässä havaitaan haitta-aineita, joita ei ole todettu aiemmissa tutkimuksissa tai havaitaan muita lähtötiedoista poikkeavia asioita, jotka voivat vaikuttaa mahdollisiin ympäristö- ja/tai terveysriskeihin, on kyseisistä havainnoista ilmoitettava viipymättä Pohjois-Karjalan ELY-keskukselle ja Kiteen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle jatkotoimenpiteiden sopimiseksi.

Mikäli puhdistustavoitetta ei saavuteta, tulee maaperään jääneiden kunnostustavoitepitoisuuksista poikkeavien haitallisten aineiden jäännöspitoisuuksien osalta maaperän puhdistamistarve arvioida uudelleen.

- 14.** Tämän päätöksen mukaisista tutkimus- ja puhdistustoimenpiteistä on laadittava loppuraportti, jossa on esitettävä puhdistustyön toteuttaminen ja karttapiirustus toteutuneista kaivualueista ja -syvyyksistä, kuvaus työn aikaisista näytteenottomenetelmistä ja yhteenveto työn aikaisesta näytteenotosta, kirjanpitoliedot poistetuista haitta-ainepitoisista maa-aineksista, haitta-ainepitoisten maa-ainesten hyödyntäminen alueella, analyysitulokset puhdistetun maaperän haitta-aineiden jäännöspitoisuuksista ja näytteenottoaikkojen sijainnit karttapiirustuksessa esitettyinä sekä yhteenveto mahdollisten vesinäytteiden analyysituloksista ja pilaantuneen veden poistamisesta ja käsittelystä. Raporttiin on liitettävä yhteenveto maa-ainesten toimittamisesta eri hyödyntämis-, käsittely- ja loppusijoituspaikoille.

Loppuraportti on toimitettava Pohjois-Karjalan ELY-keskukselle ja Kiteen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle kolmen kuukauden kuluessa puhdistustoimien loppuunsaattamisesta.

Määräysten ja päätöksen perustelut

Yleiset perustelut

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaan maaperän ja pohjaveden puhdistamiseen pilaantuneella alueella sekä puhdistamisen yhteydessä maa-aineksen hyödyntämiseen kaivualueella tai poistamiseen toimitettavaksi muualla käsiteltäväksi voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus valtion valvontaviranomaiselle (ELY-keskus), jos puhdistaminen ei luvun 4 nojalla edellytä ympäristölupaa. Valtion valvontaviranomainen tarkastaa ilmoituksen ja tekee sen johdosta päätöksen. Ilmoituspäätöksessä on annettava tarvittavat määräykset alueen puhdistamisesta, puhdistamisen tavoitteista ja maa-aineksen hyödyntämisestä ja tarkkailusta.

Valtioneuvoston asetuksessa maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (PIMA-asetus, 214/2007) on säädetty maaperässä yleisimmin esiintyvien haitallisten aineiden kynnysarvot. Asetuksen 3 §:n mukaan, mikäli yhden tai useamman haitta-aineen pitoisuus maaperässä ylittää kynnysarvon tai alueella, jolla taustapitoisuus on kynnysarvoa korkeampi, alueen taustapitoisuuden, on maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve arvioitava. Arvioinnin on asetuksen 2 §:n mukaan perustuttava arvioon maaperässä olevien haitallisten aineiden aiheuttamasta vaarasta tai haitasta terveydelle ja ympäristölle. Asetuksessa luetellaan seikat, jotka arvioinnissa on otettava huomioon. Ilmoituksessa esitetty maaperän puhdistustarpeen arvioinnin tulee täyttää asetuksen vaatimukset.

Pilaantunutta aluetta puhdistettaessa tulee usein esille seikkoja, joihin ei ole ennakkotutkimuksista ja -suunnitelmista huolimatta pystytty varautumaan, esim. maaperässä tai pohjavedessä todetaan uusia haitta-aineita taikka todettavat haitta-ainepitoisuudet poikkeavat merkittävästi aiemmista tutkimuksista, pilaantunut alue on arvioitua laajempi tai kaikkea suunnitelmassa esitettyä maa-ainesta ei voida poistaa. Tämän vuoksi valvontaviranomaisen voi olla tarpeen antaa uusia ohjeita tai määräyksiä työn aikana. (Määräykset 13.) Ympäristönsuojelulain (527/2014) 2 luvussa on säädetty yleisistä velvollisuuksista, periaatteista ja kielloista kuten toiminnanharjoittajan selvilläolovelvollisuudesta (6 §) sekä velvollisuudesta ehkäistä ja rajoittaa toimintansa ympäristövaikutuksia (7 §), maaperän pilaamiskiellosta (16 §) ja pohjaveden pilaamiskiellosta (17 §).

Päätöksessä ei ole annettu määräyksiä pinta- ja pohjaveden tarkkailusta, koska ilmoituksen liitteenä olevan riskiarvioinnin perusteella varsinaista maaperän ja pohjaveden puhdistustarvetta ei arvioida rataosuudella olevan. Pohja- ja pintaveden tarkkailua toteutetaan kuitenkin Itä-Suomen aluehallintoviraston päätöksen 22.2.2021 Dnro ISAVI/6994/2020 (Syrjäsalmen uuden ratasillan

rakentaminen ja vanhan sillan purkaminen) sekä 24.10.2022 päivätyn Ramboll Finland Oy:n "Syrjäsalmen ratasilta; Kitee, vesiympäristön tarkkailuohjelma" mukaisesti. Tarkkailuohjelmassa olevat pinta- ja pohjaveden tarkkailupisteet edustavat myös nyt puheena olevan toimenpidealueen vesiympäristön tilaa.

Määräyksissä on huomioitu ympäristönsuojelulain mukaiset velvoitteet.

Määräyskohtaiset perustelut

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 133 §:n mukaan pilaantunut maaperä ja pohjavesi (*pilaantunut alue*) tulee puhdistaa siihen tilaan, ettei siitä voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Jäännöspitoisuusnäytteenotolla todennetaan maaperän haitta-ainepitoisuudet pilaantuneen maa-aineksen poistamisen jälkeen. Näytteenotolla varmennetaan edellytettyjen puhdistustavoitteiden saavuttaminen sekä saadaan tietoa maaperään kaivujen jälkeen jäävistä haitta-ainepitoisuuksista. (Määräykset 1. ja 2.)

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 20 § edellyttää pilaantumisen vaaraa aiheuttavalta toiminnalta huolellisuutta ja varovaisuutta ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi sekä onnettomuuksien estämiseksi ja niiden vaikutusten rajoittamiseksi (varovaisuus- ja huolellisuusperiaatteet). Pilaantuneen maan kaivalueet on edellytetty tarvittaessa aidattavaksi sekä merkittäväksi kylteillä, jotta pilaantuneen maan kaivusta ja muista työvaiheista ei aiheudu haittaa tai vaaraa työmaan ulkopuolisille tahoille ja jotta estetään asiattomien pääsy kaivualueelle. Tässä tapauksessa raideliikenne alue on sellaista aluetta, jolla asiaton liikkuminen on kiellettyä, Tämän vuoksi toimenpidealueen aitaaminen ja merkitseminen varoittavin kyltein on tarpeellista vain siinä tapauksessa, jos työmaan sisäinen turvallisuussuunnitelma sitä edellyttää. (Määräys 3.)

Jätelain (646/2011) 13 §:ssä säädetään, ettei jätteestä tai jätehuollosta saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, roskaantumista, yleisen turvallisuuden heikentymistä taikka muuta näihin rinnastettavaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. (Määräykset 3., 4., 7. ja 8.)

Jätelain (646/2011) 8 § edellyttää, että kaikessa toiminnassa on mahdollisuuksien mukaan noudatettava jätelain etusijajärjestystä. Etusijajärjestyksen mukaan vain sellaiset jätteet, joita ei ole mahdollista uudelleenkäyttää, kierrättää tai hyödyntää, loppukäsitellään. (Määräys 5.)

Jätelain (646/2011) 29 §:n mukaisesti maaperän ja pohjaveden puhdistustyön yhteydessä kaivettavat jätejakeet on edellytetty

toimitettavaksi hyödynnettäväksi tai loppukäsiteltäväksi asianmukaisen luvan omaavaan vastaanottoaikaan. (Määräys 5.)

Jätelain (646/2011) 15 §:ssä säädetään lajiltaan ja laadultaan erilaisten jätteiden erilläänpitovelvollisuudesta siinä laajuudessa kuin se on terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan vaaran tai haitan ehkäisemiseksi, etusijajärjestyksen noudattamiseksi taikka jätehuollon asianmukaiseksi järjestämiseksi tarpeellista sekä teknisesti ja taloudellisesti mahdollista. (Määräys 6.)

Jätelain (646/2011) 29 §:n mukaan jätteen saa luovuttaa vain jätelain 11 luvun mukaiseen jätehuoltorekisteriin hyväksytyille kuljettajalle. (Määräys 9.)

Valtioneuvoston jätteistä annetun asetuksen (179/2012) 11 §:n mukaan jäte voidaan kuljettaa peitettynä, jos siten voidaan varmistua siitä, ettei jätettä pääse ympäristöön kuormauksen tai kuljetuksen aikana. Poistettavat pilaantunutta maa-ainesta sisältävät kuormat on edellytetty peitettäväksi ja haitta-ainepitoiset kaivetut maa-ainekset on edellytetty pidettäväksi erillään pilaantumattomista maa-aineksista, jotta haitta-ainepitoisista maa-aineksista ei aiheudu haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle. (Määräys 9.)

Jätelain (646/2011) 121 §:n mukaan jätteen haltijan on laadittava siirtoasiakirja pilaantuneesta maa-aineksesta. Siirtoasiakirja on oltava mukana jätteen siirron aikana ja se on annettava jätteen vastaanottajalle. Siirtoasiakirjat on säilytettävä vähintään kolmen vuoden ajan. Siirtoasiakirjaan merkittävistä tiedoista ja niiden vahvistamisesta on säädetty valtioneuvoston jätteistä annetun asetuksen 24 §:ssä. Jätelain (646/2011) 121 a §:n mukaan siirtoasiakirja on laadittava ensisijaisesti sähköisenä. (Määräys 9.)

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 209 § n mukaan lain täytäntöönpanon edellyttämät mittaukset, testaukset, selvitykset ja tutkimukset on tehtävä pätevästi, luotettavasti ja tarkoituksenmukaisin menetelmin. (Määräykset 8., 10. ja 13.)

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 172 §:ssä ja jätelain 122 §:ssä säädetään valvontaviranomaisen tiedoksisaantioikeudesta tehtävänsä suorittamista varten. Määräykset 12.–14. on annettu viranomaisvalvonnan kannalta. Puhdistamisen aikainen kirjanpito ja puhdistamisen raportointi ovat tarpeen viranomaisvalvonnan kannalta. Kirjanpidolla ja raportilla dokumentoidaan tehdyt näytteenotto-, kaivu- ja muut puhdistustoimenpiteet.

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6, 16, 17, 20, 85, 133, 136, 172, 190, 191, 200, 205, 209 §
Ympäristönsuojeluasetus (713/2014) 24, 25, 26 §
Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007)
Jätelaki (646/2011) 8, 13, 15, 29, 121, 122 §
Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012) 3, 4, 11, 24 §
Hallintolaki (434/2003)
Valtioneuvoston asetus vesienhoidon järjestämisestä (1040/2006)
Valtioneuvoston asetus vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista (1022/2006)
Valtion maksuperustelaki (150/1992)
Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2023 (1357/2022)

Käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Tämän ilmoituksen käsittelystä perittävä maksu on 580 euroa. Maksun suuruus perustuu valtioneuvoston asetukseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2023 (1357/2022) ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon. Pilaantuneen maaperän puhdistamisesta tehtävän ilmoituksen käsittelystä perittävä maksu on 58 € kultakin asian käsittelyyn kuluvalta tunnilta. Tämän ilmoituksen käsittelyyn kului 10 tuntia.

Valvonnan maksullisuus

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 205 §:n mukaan ELY-keskus voi periä maksun valvontatoimista, jotka ovat tarpeen 136 §:n 2 momentissa tarkoitetun päätöksen noudattamisen varmistamiseksi. Maksun suuruus perustuu valtioneuvoston asetukseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2023 (1357/2022) ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon.

Päätöksen voimassaoloaika

Tämä päätös on voimassa 31.12.2025 saakka. Mahdollisten olosuhdemuutosten vuoksi päätöksen voimassaolon jälkeen maaperän ja pohjaveden pilaantuneisuus ja puhdistustarve on tarvittaessa arvioitava uudestaan ja tehtävä puhdistamisesta ympäristönsuojelulain (527/2014) edellyttämä ilmoitus tai lupahakemus.

Päätöksen täytäntöönpanokelpoisuus

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 200 §:n perusteella tätä päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Muutoksenhakuviranomainen voi kieltää täytäntöönpanon.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätös

Väylävirasto (sähköisesti)

Tiedoksi

Kiteen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen (sähköisesti)

Kuuluttaminen

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 85 §:n mukaisesti Pohjois-Karjalan ELY-keskus antaa päätöksen tiedoksi myös julkisella kuulutuksella. Kuulutus ja kuulutettava päätös ovat nähtävillä Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen ja Kiteen kaupungin verkkosivuilla.

Tietojärjestelmän päivittäminen

Alueen maaperää koskevat tiedot päivitetään valtakunnalliseen Maaperän tilan tietojärjestelmään.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamoon. Tarkemmat ohjeet muutoksenhausta ovat päätöksen liitteenä 2. olevassa valitusosoituksessa.

Lisätiedot

Asia on käsitelty Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueella. Lisätietoa asiasta antaa ympäristöasiantuntija Petri Naumanen petri.naumanen@ely-keskus.fi ja ympäristöasiantuntija Pauliina Palmgren pauliina.palmgren@ely-keskus.fi.

Hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Päätöksen on esitellyt ympäristöasiantuntija Petri Naumanen ja ratkaissut ympäristövastuuyksikön päällikkö Ari Heiskanen.

Liitteet

- Liite 1. Puhdistettavan alueen sijaintikartta
- Liite 2. Valitusosoitus

Tämä asiakirja POKELY/238/2023 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POKELY/238/2023 har godkänts elektroniskt

Naumanen Petri 15.03.2023 12:43

Heiskanen Ari 15.03.2023 12:43